

[Lone Møller]

ro, overfyldte opholdsstuer, for tidlige udskrivninger, meldinger om, at offentlige arbejdsgivere ikke overholder arbejdsmiljøregler og regler om brandsikkerhed, er blot nogle af de problemer, som medierne daglig kan berette om er forholdene på vore sygehuse; kort sagt: dårlig behandling af patienterne.

I midten af januar i år kom Århus Amt i fokus, fordi Arbejdstilsynet greb ind på grund af nogle overfyldte hospitalsgange, som blokerede brandveje og flugtmuligheder, så såvel patienternes som personalets sikkerhed og tryghed sattes på spil.

Hvorfor er det gået så galt? Når man lytter til debatten og specielt de indlæg, der er kommet fra oppositionspartiet Venstre, kunne man få det indtryk, at det er den nuværende regering, der er skyld i lange ventelister, overbelægning, små normeringer, personalemangel osv., og samtidig henvises der til de private betalingshospitalet, der har et langt bedre serviceniveau end de offentlige; men hunden ligger begravet et helt andet sted. Det danske sundhedsvæsen har gennem 10 år været offer for massive nedskæringer. Sengeafdelinger er blevet nedlagt på stribe, psykiatriske tilbud er blevet forringet, mangel på plejepersonale og mangel på kommunale tilbud efter en hospitalsindlæggelse er en realitet, og kombineret med en borgerlig privatiseringsiver i det frie initiativ navn har det alene haft nedslidning og dårlig service over for patienterne som resultat.

Hovedansvaret ligger ét sted, nemlig hos oppositionspartierne Venstre og De Konservative. Det er ikke mange år siden, at Danmark havde et af verdens bedste hospitalsvæsener. Patienterne fik en god behandling, personalet var glad for og stolt over sit arbejde. I dag er det stresset, nedslidt og ked af, at det ikke har tid til at udføre sit arbejde ordentligt; der er ikke tid til personlig kontakt med den enkelte patient.

Blot fra 1987 til 1991 har danske sygehuse lukket mere end 5.000 senge, og det skal ses i sammenhæng med, at stadig flere sygdomme i dag kan behandles, og at presset fra en veluddannet befolkning for at få behandling stadig vokser. Flere amter har da også revideret deres politik, og vi oplever, at lukkede sengeafsnit genåbnes.

Udgangspunktet må være, at overbelægning på danske sygehuse ikke må finde sted. Er det så realistisk? Svaret er ja. Det er et spørgsmål om ressourcer og prioritering, men vi er nødt til samtidig at huske, at vi ikke kan have en masse ledig kapacitet en stor del af året. Jeg læste for nylig en artikel, hvor man sammenlignede situationen på sygehuse med offentlige transportmidler. Hvis der altid skulle være en siddeplads til samtlige passager i de københavnske S-tog, også når der var landskamp i Parken, kunne det sagtens lade sig gøre, men til gengæld ville der køre en masse tomme tog rundt uden for spidsbelastningsperioderne.

Normalbelægningen på danske sygehuse er på 83 pct. Nogle steder er den oppe mellem 91 og 92 pct. Det vidner om, at vi udnytter kapaciteten ganske godt, og at den måske endda er for lille. Men en del af kapacitetsproblemerne skyldes også, at færdigbehandlede patienter ligger og venter på en plejehjemsplads. I november-december 1993 ventede i alt 750 færdigbehandlede somatiske patienter og ca. 225 færdigbehandlede psykiatriske patienter på plejehjemsplads eller andre foranstaltninger. Sådanne tal er klart utilfredsstillende, for mennesker, som er færdigbehandlet, skal ikke ligge i sygehussenge.

En del af det handler om økonomi og samspillet mellem de forskellige offentlige kasser. Socialdemokratiet mener, at de nye planlægningsbestemmelser i sygesikringsloven sammen med reglerne om kommunernes betaling for færdigbehandlede patienter vil løse en del af problemerne. Men man kan også udskrive for tidligt. Der skal være et tilbud i form af omsorg og pleje til de ældre, når de kommer hjem. Det er grotesk, at ældre sendes hjem og mange gange falder, fordi de er for svage til at klare sig selv. De sættes i en lænestol og først 2-3 dage efter kommer hjælpen. Sådanne ting må ikke forekomme; ingen borger må på grund af dårligt samarbejde mellem de forskellige kasser blive glemt i systemet.

Socialdemokratiet har som noget af det første i regeringssamarbejdet taget fat på at opprioritere sundhedsvæsenet. Der er bl.a. nedsat et udvalg, der skal vurdere udviklingen i sygehushæsenet, herunder specielt økonomien, og det er ikke for at foregribe udvalgets enkelte konklusioner, men der er efter min mening grænser for, hvor mange flere rationaliseringsgevinster vi kan hente hjem.